

Leerlijn

NEDERLANDS ALS VREEMDE TAAL

- SPREEKVAARDIGHEID -

In dit document vindt u de leerlijn Nederlands als Vreemde Taal voor **spreekvaardigheid**. Deze is ontwikkeld door de Taalunie en geeft per leeftijdscategorie een aantal voorbeelden aan die u kunt gebruiken voor het beschrijven van tussendoelen. Daarnaast kan het document gebruikt worden om materialen en evaluaties te ontwikkelen. De tussendoelen zijn steeds aangepast aan de belevingswereld van de leerlingen in de betreffende leeftijdscategorie. U begint bij de leeftijdscategorie waarin uw school start met onderwijs NVT en, afhankelijk van het aantal contacturen en de einddoelen van uw onderwijs, volgt u de gewenste “route”.

De leerlijnen luisteren, lezen, spreken, gesprekken voeren en schrijven zijn ontwikkeld voor het onderwijs Nederlands als Vreemde Taal (NVT) waarbij uitgegaan wordt van de volgende kenmerken:

- Het onderwijs NVT wordt gegeven buiten het Nederlands taalgebied;
- De leerlingen die onderwijs NVT volgen, komen vooral tijdens de lessen en op school in contact met de Nederlandse taal;
- De lessen NVT worden gegeven aan de hand van een vreemdetaaldidactiek en volgen ook de doelen van het Europees Referentiekader voor Vreemde Talen.

De tussendoelen kunnen u onder meer helpen bij het plannen van uw schooljaar, het maken van taalbeleid of het differentiëren van uw lesaanbod. Daarnaast kunt u de tussendoelen gebruiken om een taalportfolio of een doorlopende leerlijn voor uw school te ontwikkelen. De doelen zijn geformuleerd in can-do-statements, die duidelijk verwoorden wat de leerling op het betreffende niveau in en met het Nederlands kan doen. Zij hoeven niet een op een overgenomen te worden, maar kunnen waar nodig aangepast worden aan de lokale context.

De beschreven tussendoelen zijn beperkt tot het aspect taalverwerving Nederlands als Vreemde Taal en zijn onder meer overgenomen uit het Europees Referentiekader voor Vreemde Talen. Aangezien er voor de jongste leeftijdsgroepen (3-4 en 5-6 jaar) geen beschrijvingen in het Europees referentiekader staan, is voor deze categorieën gebruik gemaakt van meer algemene taaldoelen voor taalontwikkeling bij jonge kinderen.

Heeft u vragen over de leerlijnen, mail dan gerust naar nvt@taalunie.org.

Veel succes met de lessen NVT,

Bianca Versteeg
Beleidsmedewerker Nederlands als Vreemde Taal

Tussendoelen	3-4 jaar	5-6 jaar	7-8 jaar	9-10 jaar	11-12 jaar	13-14 jaar	15-16 jaar	17-18 jaar
A1 Monoloog: Kan eenvoudige informatie geven over zichzelf	Ik kan mijn eigen naam noemen.	Ik kan me voorstellen met eigen naam. Ik kan me voorstellen met eigen naam aan de hand van een kort versje of liedje.	Ik kan me voorstellen met naam, woonplaats en leeftijd. Ik kan vertellen wat ik leuk of lekker vind. Ik kan zeggen hoe ik me voel.	Ik kan me voorstellen met naam, woonplaats, leeftijd en hobby.	Ik kan eenvoudige informatie over mezelf geven in een videoboodschap voor een pen vriend.	Ik kan mezelf in 1 minuut presenteren tijdens de introductiedagen.	Ik kan mezelf en mijn beste vriend voorstellen.	
A1 Monoloog: Kan in losse woorden en korte zinnen iets of iemand beschrijven	Ik kan bekende plaatjes benoemen (bijvoorbeeld: boom). Ik kan een bekend voorwerp benoemen.	Ik kan iets vertellen over mijn gezin. Ik kan een voorwerp beschrijven met naam, kleur en grootte.	Ik kan een klasgenoot of familielid beschrijven. Ik kan zeggen welk huisdier ik heb of wat mijn lievelingsdier is. Ik kan zeggen wat ik elke dag doe.	Ik kan zeggen welke schoolvakken ik leuk vind en wanneer ik die heb. Ik kan heel eenvoudig mijn huis of kamer beschrijven. Ik kan heel eenvoudig mijn klas of school beschrijven. Ik kan heel eenvoudig mijn huisdier beschrijven.	Ik kan veel gebruikte wiskundige woorden en getallen benoemen. Ik kan mijn woonplaats beschrijven (omgeving, soort huis...). Ik kan een afbeelding, een foto of een tekening beschrijven.	Ik kan mijn idool beschrijven. Ik kan vertellen wat je zoal nodig hebt voor een schooldag. Ik kan enkele sporten benoemen en het materiaal dat je daarbij nodig hebt.	Ik kan aan een NL vriend kort mijn lievelingsboek beschrijven. Ik kan enkele belangrijke wetenschappelijke woorden benoemen.	Ik kan kenmerken van een ander presenteren waarbij anderen raden om wie het gaat.
A1 Een publiek toespreken: Kan een korte mededeling voorlezen aan een groep			Ik kan heel eenvoudige spelregels uitleggen.	Ik kan een eenvoudig recept uitleggen. Ik kan in eenvoudige zinnen een kort verhaal vertellen op basis van afbeeldingen.	Ik kan iemand aankondigen.	Ik kan een eenvoudig weerbericht voorlezen.	Ik kan een gast welkom heten en bedanken (met aanspreekvorm 'u').	
A2 Monoloog: Kan in een paar korte zinnen informatie geven over zichzelf en anderen				Ik kan aan een vriend iets vertellen over eigen familie, huisdier.	Ik kan aan een bezoeker iets vertellen over eigen huis/sport/hobby.			

A2 Monoloog: Kan in eenvoudige woorden mensen, plaatsen en bezittingen beschrijven				Ik kan mijn uiterlijk of kamer beschrijven.	Ik kan de weg van huis naar school beschrijven. Ik kan bij een raadspel een medeleerling beschrijven. Ik kan een aantal belangrijke plaatsen op mijn eiland/in mijn stad beschrijven.	Ik kan een plaats beschrijven, waar ik met iemand afspreek. Ik kan een vriend, die ik zoek, beschrijven.	Ik kan activiteiten van verschillende beroepen beschrijven.	Ik kan een functieprofiel van stageplekken beschrijven.
A2+ Monoloog: Kan uitleggen wat hij of zij leuk of niet leuk vindt aan iets					Ik kan vertellen over het weer en de activiteiten die je dan kunt doen.	Ik kan beschrijven wat ik dit schooljaar wil leren.	Ik kan aan een vriend vertellen wat leuk/minder leuk is aan de klas of school. Ik kan zeggen waarom ik een bepaald souvenir wel of niet zou willen kopen.	Ik kan uitleggen wat leuke en minder leuke aspecten van bv. de school zijn.
A2+ Monoloog: Kan kort en eenvoudig vergelijkingen maken tussen en korte uitspraken doen over dingen en bezittingen.						Ik kan kleding/mobiele telefoons vergelijken en voorkeur uitspreken (+ en – punten).	Ik kan auto's/scooters vergelijken en voorkeur aangeven.	Ik kan vervolgonderwijs vergelijken en voorkeur aangeven.
A2+ Monoloog Kan korte, eenvoudige beschrijvingen geven van gebeurtenissen en activiteiten.					Ik kan vertellen over een stranddag of familiefeest. Ik kan een kort verhaal vertellen aan de hand van een aantal foto's.	Ik kan vertellen hoe een familiefeest was (bruiloft/verjaardag) en wat ik daar heb gedaan. Ik kan informatie geven over de manier waarop feestdagen op mijn eiland/in mijn land gevierd worden. Ik kan de hoofregels van een sport beschrijven.	Ik kan vertellen hoe mijn reis is verlopen/ een film was. Ik kan wiskundige termen gebruiken om een eenvoudig probleem uit te leggen. Ik kan over belangrijke personen, plaatsen en gebeurtenissen spreken (geschiedenis en aardrijkskunde).	Ik kan vertellen hoe een bezoek aan een stageplaats is verlopen. Ik kan de inhoud vertellen van een verhaal of een gedicht en zeggen wat ik erbij voelde. Ik kan een eenvoudig experiment beschrijven aan de hand van mijn tekstboek en diagrammen.

A2+ Monoloog: Kan afspraken, gewoonten, activiteiten uit het verleden en ervaringen beschrijven.						Ik kan een sport beschrijven die ik in het verleden beoefend hebt. Ik kan beschrijven wat ik vandaag heb gedaan en wat ik wil doen.	Ik kan beschrijven hoe een dag op de basisschool er uitzag. Ik kan mijn toekomstplannen aan een penvriend beschrijven.	Ik kan beschrijven hoe mijn leven er over 5 jaar uit ziet. Ik kan regels en afspraken uitleggen.
A2+ Monoloog: Kan een eenvoudige instructie geven.						Ik kan uitleggen hoe je een eenvoudig gerecht klaarmaakt.	Ik kan uitleggen welke werkzaamheden gedaan moeten worden.	Ik kan uitleggen hoe je een apparaat bedient.
A2+ Monoloog: Kan alledaagse aspecten beschrijven van zijn of haar omgeving.						Ik kan de buurt waarin ik woon beschrijven.	Ik kan beschrijven wat je in de pauzes op school kunt doen.	Ik kan beschrijven wat ik leuk vind aan de plaats waar ik woon.
A2 Openbare mededelingen: Kan zeer korte ingestudeerde mededelingen doen met een voorspelbare, uit het hoofd geleerde inhoud, die verstaanbaar zijn voor aandachtige luisteraars.						Ik kan, bij een bezoek van een partnerschool, de belangrijkste schoolregels meedelen.	Ik kan, bij een bezoek van buitenlandse gasten aan school, de belangrijkste veiligheidsvoorschriften meedelen.	Ik kan tijdens sportdag aan medestudenten uitleggen welke regels/afspraken gelden en aan welke groepsactiviteiten leerlingen kunnen deelnemen.
A2 Publiek toespreken: Kan een korte, ingestudeerde, presentatie geven over een vertrouwd onderwerp. Kan duidelijke vragen over de presentatie met enige hulp beantwoorden als hij of zij om herhaling kan vragen						Ik kan tijdens een feestje aan nieuwe vrienden over mijn favoriete hobby vertellen (wat, met wie, waar, wanneer, hoe en waarom). Ik kan over (huis)dieren/ een feest/een beroep/ een land vertellen.	Ik kan over toeristische attracties in de eigen stad of streek met visuele ondersteuning vertellen (m.b.v. kaarten, PowerPoint).	Ik kan een eenvoudige boekpresentatie van 2 minuten houden en enkele vragen beantwoorden.
A2+ Publiek toespreken: Kan een korte, ingestudeerde presentatie geven over een onderwerp uit het dagelijks leven. Geeft kort uitleg en kan een paar vragen							Ik kan het belang van samenwerken uitleggen en voorbeelden geven.	Ik kan gespreksregels en besprekpunten bij overleggen uitleggen.

over de presentatie beantwoorden.								
B1 Monoloog: Kan eenvoudige beschrijvingen geven van diverse vertrouwde onderwerpen binnen zijn of haar interessegebied.						Ik kan vertellen over mijn leukste bezoek aan een andere stad/land/plaats.	Ik kan een Nederlandstalige toerist adviseren over leuke dingen om te doen in mijn woonplaats. Ik kan een schooldag beschrijven.	Ik kan rapporteren over verrichte werkzaamheden. Ik kan advies geven aan een klant over een product of dienst.
B1 Monoloog: Kan op een eenvoudige manier over gebeurtenissen berichten of beschrijvingen geven.						Ik kan vertellen over eerste schooldag.	Ik kan vertellen over gewoontes van eigen land (gebruiken rond feestdagen, eten...); Ik kan in een paar zinnen vertellen over mijn eigen school. Ik kan gedetailleerd vertellen over verschillen of overeenkomsten tussen landen, regio's of eilanden.	Ik kan vertellen over 'pech onderweg' op reis, zoals een gemist vliegtuig, een kapotte auto/een grappige gebeurtenis/een feest. Ik kan in een paar zinnen vertellen over mijn (toekomstige) opleiding.
B1+ Monoloog: Kan gedetailleerd verslag doen van ervaringen en daarbij gevoelens en reacties beschrijven.						Ik kan vertellen over mijn lievelingsliedje en wat (en waarom) ik daarbij voel.	Ik kan aan klasgenoten vertellen over ervaringen en gevoelens bij een buitenlands bezoek of excursie en uitgebreid uitleggen waarom het interessant was.	Ik kan vertellen over lees- of luisterervaringen en deze vergelijken (boek, kunstwerk, lied).
B1 Monoloog: Kan details vertellen van onverwachte gebeurtenissen.						Ik kan vertellen waarom ik schoolspullen ben vergeten/huiswerk niet in orde is.	Ik kan gedetailleerd uitleggen waarom ik te laat ben/mijn werk niet af heb.	Ik kan chronologisch vertellen hoe een diefstal plaats heeft gevonden.
B1 Monoloog: Kan de plot van een boek of film navertellen en daarbij reacties beschrijven.						Ik kan het einde van een boek (of hoofdstuk) navertellen.	Ik kan de verhaallijn van een boek of film navertellen, en zeggen wat ik ervan vond.	Ik kan vertellen over keuzeboekenlijst en boeken/genres vergelijken.
B1 Monoloog: Kan dromen, verwachtingen en ambities beschrijven.						Ik kan een droom navertellen.	Ik kan een fantastische droomreis beschrijven.	Ik kan aan mijn vakantieliefde vertellen hoe ik de toekomst zie.
B1 Monoloog: Kan een verhaal vertellen.						Ik kan aan de hand van illustraties een verhaal in chronologische volgorde vertellen.	Ik kan zelf een kort verhaal bedenken en lineair vertellen.	Ik kan een begin van een gegeven verhaal afmaken.

B1 Openbare mededelingen: Kan korte, ingestudeerde mededelingen doen over een onderwerp dat betrekking heeft op alledaagse gebeurtenissen op zijn of haar gebied.						Ik kan klasregels uitleggen.	Ik kan bij een spel of sportwedstrijd de spelregels uitleggen.	Ik kan als reisleader optreden bij een excursie met buitenlandse bezoekers. Ik kan een van tevoren ingeoeffend/ toespraakje houden bij een feestelijke gebeurtenis.
B1 Publiek toespreken: Kan een voorbereide presentatie of spreekbeurt houden over een vertrouwd onderwerp, die helder genoeg is om het grootste deel van de tijd moeiteloos te worden gevolgd en waarin de belangrijkste punten met een redelijke mate van nauwkeurigheid worden uitgelegd en kan vragen beantwoorden naar aanleiding van de presentatie, maar moet soms om herhaling vragen als er snel is gesproken.						Ik kan een korte presentatie houden over een onderwerp dat me interesseert (een sport, een muzieksoort, mode).	Ik kan een korte presentatie houden over een onderwerp dat me interesseert (een boek-, filmgenre).	Ik kan een korte uitleg geven aan de hand van statistische gegevens.
B1 Publiek toespreken: Kan in het kort zaken uitleggen en toelichten							Ik kan uitleggen waarom ik gekozen heb voor een bepaalde sport, een bepaald vak of profiel. Ik kan uitleggen waarom ik op een bepaalde dag niet aanwezig kan zijn.	Ik kan iets vertellen over een reis die ik wil gaan maken en de reden daarvoor. Ik kan uitleggen waarom ik iemand iets specifiek wil laten zien.

<p>B1+ Publiek toespreken: Kan een argument zo goed ontwikkelen dat het meestal probleemloos kan worden gevolgd.</p>						<p>Ik kan tijdens een debat argumenten geven om bepaalde schoolregels aan te passen.</p>	<p>Ik kan, in een discussie met een vakantievriend, met voor- en tegenargumenten aangeven waarom ik een bepaalde excursie/wandeling wel of niet zou willen maken.</p>	<p>Ik kan met argumenten en voorbeelden duidelijk maken waarom ik vóór of tegen een bepaald standpunt bent.</p> <p>Ik kan met argumenten uitleggen wat de consequenties voor een bepaalde keuze zijn.</p>
--	--	--	--	--	--	--	---	---

Bronvermelding

Het Europees Referentiekader voor Vreemde Talen (Nederlandse versie)

Nederlandse Taalunie, http://taalunieversum.org/sites/tuv/files/downloads/gemeenschappelijk_europees_referentiekader.pdf

Aanvullende descriptoren ERK voor jonge leerders

<https://www.coe.int/fr/web/common-european-framework-reference-languages/bank-of-supplementary-descriptors>

Voorbeelden- en oefenbank ERK Nederlands

http://erknederlands.org/sites/erknederlands_v2/illustratiebank/client/

Certificaat Nederlands als Vreemde Taal, takenbank en voorbeeldexamens

<http://cnavt.org>

Stichting Leerplan Ontwikkeling, Niveaubeschrijvingen per vaardigheid

Beeker, A., Canton, J, Fasoglio, D, Trimbos, B. <http://www.erk.nl/docent/niveaubeschrijvingen/>

CED-groep, Leerlijnen voor jonge kinderen (taal)

<http://www.leerlijnen.cedgroep.nl/wat-zijn-leerlijnen.aspx>

Expertisecentrum Nederlands, doorlopende leerlijnen taal

<http://www.leerlijnentaal.nl>